

(کتاب مقدس بکتاشی)

(گنجینه فرهنگ و عقاید علوی بکتاشی)

نخستین ترجمه ولایت‌نامه به زبان فارسی

ولایت‌نامه

ترجمه

اسرا دوغان

با

همکاری

مریم سلطانی

عنوان و نام پدید آورنده	ولایت نامه، ترجمه اسرار دوغان با همکاری مریم سلطانی.
مشخصات نشر	تهران: سپا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۳۳۵ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۶۳۵۴-۵۹۰۶
وضعیت فهرست نویسی	فنی
بازداشت	بالی عنوان/کتاب مقدس یکتاشناسی (گنجینه فرهنگ عقاید علوی) نخستین ترجمه ولایتنامه به زبان فارسی
عنوان دیگر	(کتاب مقدس یکتاشناسی) (گنجینه فرهنگ عقاید علوی) نخستین ترجمه ولایتنامه به زبان فارسی.
موضوع	حاج یکتاش ولی، قرن ۲۰ ق
موضوع	یکتاشویه
موضوع	ادبیات عرفانی - ترکیه
موضوع	عارفان - ترکیه - سوزگوشنامه
شناسنامه افزوده	دو عاب، اسرار، مترجم
شناسنامه افزوده	سلطانی، مریم، ۱۳۵۸، مترجم.
رده بندی کنگره	۱۳۰ و ۱۳۹۰ / ۴ BP
رده بندی کنگره	۸۷۳ / ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۲۵۳۷۵۶۳
تاریخ ثبت	۱۳۹۰/۰۸/۰۴
تاریخ ثبت	۱۳۹۰/۰۸/۰۹
پیگیری	۲۵۳۷۰۳۱

نام کتاب: ولایت نامه

مترجم: اسرار دوغان با همکاری مریم سلطانی

تصحیح و تلخیص متن فارسی: محمد علی سلطانی

ویراستار: محمد مجد

نمونه خوان: سهیلا تقی زاده

حروفچین و صفحه آرا: لیلی جعفری

چاپ: اول

سال: ۱۳۹۳-۲۰۱۴

قطع: رقعی

تعداد صفحات: ۳۳۵ صفحه

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

ناشر: سپا

تهران، امیرآباد شمالی، ص. پ ۶۸۷ / ۱۴۳۹۵ تلفن: ۸۸۰۰۵۵۷۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد

در این نامه کتاب مقدس علویان بکتاشی است که شرح مقامات و مراتب باطنی حضرت حاجی بکتاش را به روایتی عرفانی و ساده بیان داشته است. این کتاب نخستین بار است که به زبان های فارسی و کردی ترجمه، چاپ و منتشر می شود. در واقع ترجمه این اثر ارزشمند و پربار پیوستگی هر چه بیشتر جامعه علویان در ایران و عراق و ترکیه و سوریه و سایر نقاط جهان است که هر چه بیشتر پیوندهای فکری و اعتقادی علویان را که به نام های مختلف (یارسان، کاکه‌یی، علوی، بکتاشی، قزلباش، شبک و...) خوانده می شوند به هم نزدیک کند. این نحله ها و پژوهشگران در این زمینه آشکار می نماید. ما در جای خود به این اشتراکات این نحله ها پرداخته ایم که در دسترس خواستاران قرار می گیرد. نگاهی کوتاه به سوابق و سیرت و کلامات مقدس یارسان = اهل حق ما را به مرتبه حضرت حاج بکتاش و سیرت و اندیشه و اعتقاد یارسان آگاه می سازد.

کلام پردیور:

حمزه تن خوبیار هزار تن رنگ و حاجی بکتاش وستی و فرزندان
در کلام سرانجام مربوط به قرن هشتم نیز از پیر اسماعیل کوهلانی یار قدس
حضرت سلطان سهاک برزنجی، کلامی معتبر و مستند و متواتر به نام حاج بکتاش

ولی نقل شده است و کیفیت ظهور یاران قدسی حاج بکتاش در آن ثبت و ضبط شده است. سروده مزبور به شرح زیر است:

او بکتاشیان او بکتاشیان / بارگه شام وستن او بکتاشیان
نه پردیوردا شام وستن سیر خان / نه حاجی بکتاش بروزدار نشان
نیاش طریقت علمش کرد بیان / هفتتان چوگا یورتشان زیان
قایاقر بنیام چوگا بی عیان / گل بابا، داود میر روی میدان
شاهین بیانی موسی دفترخوان / مصطفی چوگا نامش بی عریان
رمزبار بی عبدال اسمش بی ویران / زرده بام غزل دده بی سلطان
ایستاد نامش بی تراب آورمان / هفتتان آید بی چوگا یورتشان
بکتاش بی هلام چنی هفتتان / هم و پردیور اما و میدان
پادشاه وخت نگی دانیشان /

«کلام سرانجام نسخه خطی کتابخانه شخصی»

در کلام مثنوی سرانجام که در «سروده‌های دینی یارسان» منتشر شده است و مسائل مربوط به دوره ظهور حضرت سالان سهاک را به نثر نقل کرده است، درباره ظهور حضرت حاج بکتاش بی پردیور کرده و می‌نویسد: ... و دوره پردیور باید بون و پیر جای ایمه و یمان بلمی را جای بکتاش. اما طریقه علویان شهر دمشق میرم. پیر بنیامین قبول نکرد، سلطان برایش کرد ویت مزانی. ای پیر من اقرار اول و توم دان، هر چه مگری بکره باید و جاو و عا ورو.

بنیامین هم آرامی کرد. هفت خلیفه قرار مدری و جی ویش بدرن و اقرارشان دان و بیابس‌شان کرد و کلام هنن تا اما و دوره سلطان بکتاش و پردیور یانه شیخ عیسی برزنجان و سال ۵۲۸ هجری و له او ساله پیر مرمو تشنک برد و دین حقیقت آشکار کرد و در تاریخ صفوی هم معلوم است که سلطان سهاک

پادشاهی ایرانی و شیخ صفی دا و پادشاهی عثمانی بو شیخ عثمان جن مشهورن و کچک سفیدی و حدودنیا پریشان.

و له دمای صد سال که دین حقیقت آشکار کرد، تشریفش برد و جامه حاجی بکتنش ولی و هفتتان هم گاهی اسمشان آشکار کرد. هر یکی و اسمی و طریقت علویان قرار دا هفتن و سلطان چانا پی هفتوانه له پردیور، پیر یارسان بی. تا صد سال هنین بعد و نظر علویان غروب فرمای هم و آودات و آو بشر تشریف آورد و پردیور...

«سدهای دینی یارسان، باهتمام ماشاله سوری، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۴، صص ۲۴-۲۵»

سرانجام آتش‌سوزی این عقیبت را مربوط به دوره شاه محمد بیگ تجلی ششم جدول ادواری می‌داند و می‌نویسد:

... و محمد بیگ به یاران و دارها وعده داد که در سر خیر خدمت خودتان مشغول باشید که بعد از چند وقت دیگر خدمت آمد و بعد از آن تشریف را به روم برد که به آله قایی مشهور است که در دون رمزی وعده داده بود که بر سر وعده خود رفت.

و در روم صاحب کار به خودش حاجی بکتنش ولی و مدت ۷ سال در آنجا تشریف داشت و بعد از ۷ سال به یاران دیده‌دارها و خدمت‌گزاران وعده داد که در سر خیر و خدمت خودتان باشید.

و بعد تشریف را به لرستان آورد...

«مجموعه رسائل و اشعار اهل حق، باصلاح و... ایوانف، ۱۹۵۰، در مطبع ... ری پردیس مقیم بندر بمبئی، انتشارات انجمن اسماعیلی ... صص ۲۴-۲۵»

سید اکابر خاموش:

هه نه ته چه للی ... / خاموشه نانیو هه نه ته چه للی
وهختای شام نه دون نهو به کتاش وهلی / قایا قسز عه بدال بیم پیر نه زهلی

در دوره یری تنی نوروز سوران:

ار کچم واتن شا دادهن به شم

تله حجه ی حاجی به گتشم

که بی چشم گیری از دفتر نوروز را دربر گرفته است و ...

خرسوق ... ما دتمندیم که توانستیم این متن مستند و موثق که بصراحت، حضور حضرت بکتاش ولی در منطقه کردستان را به همراه نمونه های بارز پیوند ریشه ای و پیوستگی انتقالی بین نخله (کاکه یی = یارسان = اهل حق) و (علوی بکتاشی) آشکار می سازد. در پژوهش های یارسان با نظارت و راهنمایی مستقیم خود برای نخستین بار در طول تاریخ عالمان به زبان های فارسی و کردی توسط عزیزان همراه ترجمه و ارائه نماییم.

لازم به ذکر است که مطالب نسبت داده شده به امامان و شیعیان به هیچ وجه از لحاظ تاریخی و روایی معتبر نیست.

توفیق از حق می طلبیم و سلامت و سعادت یران را از سلطان حقیقت خواستاریم.

مُحَمَّد عَلِی سُلْطَانِی

فهرست

۱۵	مقدمه
	نمایه
۱۷	۱. ولایت‌نامه حاجی بکتاش ولی
۲۱	۲. ولایت‌نامه حاجی بکتاش ولی
	۳. توصیف نسخ و راه تعقیب شدۀ شاهانه اثر
۲۴	A - توصیف نسخ
۲۸	B - راه تعقیب شده در تهیه اثر
	حیات و آثار حاجی بکتاش ولی
۳۱	I . حیات تاریخی حاجی بکتاش ولی
۳۱	A . تاریخ تولد و زندگی
۳۲	B . نام
۳۴	C . آمدن حاجی بکتاش به آناتولی
۳۶	D . نسل
۳۷	E . وفات و مزار وی

II . حیات منقبتی حاجی بکتاش ولی

- ۳۹ A . خانواده، کوچکی، رشد
۴۳ B . آمدن وی به آنا تولی
۴۳ C . وفات

III . آثار حاجی بکتاش ولی

- ۴۵ A . کتاب الفوائد
۴۵ B . مآلات
۴۶ C . شرح الله
۴۷ D
۴۷ E . مقال ...
۴۸ F . دیگر آثار منسوب به حاجی بکتاش ولی

۵۷ کتابنامه